

Схвалено педагогічною радою
Дитячої музичної школи №8
ім. П. Д. Гайдамаки м. Харкова
Протокол № 01 від 30.08.2023р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Директор Дитячої музичної школи №8

ім. П. Д. Гайдамаки м. Харкова

Світлана ЛІЦКЕВИЧ

ОСВІТНЯ ПРОГРАМА З СОЛЬНОГО СПІВУ ДИТЯЧОЇ МУЗИЧНОЇ ШКОЛИ №8 ім. П.Д.ГАЙДАМАКИ

Рівень мистецької освіти – початковий мистецький рівень
Підрівень – базовий (середній)

м. Харків – 2023

I. Загальні положення

Освітня програма з навчальної дисципліни «Сольний спів» (далі – Освітня програма) розроблена з урахуванням вимог Законів України «Про освіту», «Про позашкільну освіту», Концепції сучасної мистецької школи, затвердженої наказом Міністерства культури України від 20 грудня 2017 року № 1433, Положення про мистецьку школу, затвердженого наказом Міністерства культури України від 09.08.2018 №686, на підставі Методичних рекомендацій з розроблення освітніх програм мистецьких шкіл, затверджених наказом МКУ 16.07.2018 за №633 та Типової освітньої програми середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти з музичного мистецтва, клас сольного співу.

Опанування цієї програми дає можливість учням освіти вдосконалити вміння володіння голосом, використовувати набуті знання у повсякденному житті та продовжити подальше здобуття музичної освіти на поглибленому підрівні початкової музичної освіти з сольного співу.

Дана Освітня програма розроблена з урахуванням інтересів учнів та їх батьків для використання в освітньому процесі Дитячої музичної школи №8 ім.П.Д.Гайдамаки.

Мета освітньої програми. Основною метою Освітньої програми є всебічний гармонійний розвиток дитини, продовження формування загальнокультурної компетенції шляхом застосування методів, прийомів, інструментів та підходів відповідно до індивідуально-психологічних особливостей учнів.

Програма окреслює єдині підходи до планування та організації освітнього процесу на базовому підрівні для досягнення учнями обов'язкових результатів навчання, визначених цією програмою.

Мета опанування нормативного змісту програми – розвиток здібностей в сольному співі, формування виконавських компетентностей, створення умов для самовираження учнів завдяки засобам музичної виразності, виховання любові до України, долучення до вивчення кращих зразків і традицій українського та світового вокального мистецтва, набуття естетичного досвіду й ціннісних орієнтирів.

Завдання Освітньої програми:

- формування практичних навичок володіння голосом, голосового звуковидобування (відповідно до різновиду) засобами музичної виразності у сольному співі під час створення художніх музичних образів;
- розвиток навичок художньо-образного мислення як способу застосування мови музичного мистецтва;

- засвоєння творів видатних представників українського та світового музичного мистецтва, усвідомлення їх художнього змісту та естетичного значення;
  - вироблення мотивації учнів до самостійного навчання, творчого розвитку шляхом залучення до прослуховування, вивчення та виконання творів вокального мистецтва;
  - набуття необхідних компетентностей (знань, умінь, навичок, розуміння, ставлення) щодо подальшого навчання за напрямом «Сольний спів».
- Навчання за даною Освітньою програмою базується на запровадженні сучасної системи навчання з урахуванням індивідуальних потреб кожного учня/учениці.

Загальна тривалість навчання за даною Освітньою програмою - 5 років для учнів, які розпочали навчання у 10-11 років (п'ятий клас середньої загальноосвітньої школи) на основі опанування компетентностей з музичного мистецтва елементарного підрівня. Учні, яким на 1 вересня **поточного** навчального року не виповнилося 10-11 років, можуть розпочати здобуття початкової мистецької освіти цього ж навчального року за заявою батьків (інших законних представників).

У разі зарахування на навчання за даною Освітньою програмою учнів старшого віку, ніж 10-11 років (п'ятий клас середньої загальноосвітньої школи), тривалість (в роках) опанування програми може бути зменшена не більше як на 2 роки, якщо це обумовлено необхідністю подальшого вступу до закладу фахової передвищої освіти.

Діти з особливими освітніми потребами також можуть здобувати початкову мистецьку освіту середнього (базового) підрівня за цією Освітньою програмою. Тривалість опанування програми учнями з числа осіб з особливими освітніми потребами визначається індивідуальним темпом набуття відповідних компетентностей та може бути збільшеною.

Основною формою здобуття початкової мистецької освіти за цією Освітньою програмою є очна. **З а н е п е р е б о р н и м и о б с т а в и н а м и м о ж л и в а д и с т а н ц і й н а ф о р м а п р о в е д е н н я з а н я т ь .**

Формою організації освітнього процесу є урок – груповий або індивідуальний. Методи навчання, види уроків та іншої навчальної діяльності викладач може обирати самостійно, враховуючи конкретні умови роботи.

Вимоги до дітей, які можуть розпочинати навчання за Освітньою програмою.

Розпочати навчання за Освітньою програмою може учень/учениця будь-якого віку, яка при вступі демонструє виконання (спів) пісні за власним вибором, повторює за екзаменатором нескладний ритм та мелодію.

Наповнюваність груп для проведення групових занять з навчальних дисциплін становить:

«Сольфеджіо» – 6-8 осіб;

«Музична література» – 6-8 осіб;

«Вокальний ансамбль» – від 2 до 6 осіб (відповідно до складу).

У разі неможливості сформувати групу у зв'язку з недостатністю або перевищенням кількості учнів відносно зазначених нормативів, допускається відхилення по наповнюваності груп у той чи інший бік не більше як на 20%.

У разі значного перевищення контингенту (понад 20%), поділ на групи загальної кількості учнів відповідного року навчання здійснюється відповідно до менших значень.

Контроль і оцінювання навчальних досягнень учнів здійснюються на основі систематичного відстеження їхнього індивідуального розвитку у процесі навчання. Контроль спрямований на пошук ефективних шляхів досягнення навчальних результатів кожного учня/учениці.

Упродовж навчання учні шкільного віку за підтримки викладачів удосконалюють компетентності самоконтролю, самооцінювання, що сприяє розумінню власної відповідальності, розвитку інтересу, своєчасному виявленню прогалин у знаннях, уміннях, навичках.

Вимоги до очікуваних результатів навчання та компетентностей учнів використовуються для організації постійного спостереження за навчальним поступом. Оцінювання навчальних досягнень здійснюється як за одиничні завдання, так і за прогрес в опануванні сольного співу в цілому. Досягнення учнів оцінюються відносно їх навчального прогресу.

Для оцінювання рівня навчальних досягнень (нормативних результатів навчання) застосовуються форми **поточного** та **підсумкового контролю**.

Поточний контроль здійснюється викладачем упродовж навчального року з метою оперативного моніторингу результативності навчання та подальшого коригування прийомів і методів навчання. Періодичність та строки поточного контролю відбувається після опанування кожного модуля, або наприкінці семестру.

Підсумковий контроль здійснюється по завершенню кожного року навчання у формі річного комплексного контрольного заходу.

Наприкінці п'ятого року навчання здійснюється підсумковий контроль за освітніми компонентами:

1. «Сольний спів» – у формі публічного концертного виступу – іспиту.
2. «Музична література» і «Сольфеджіо» – у формі комплексного іспиту з виконанням творчого завдання.
3. «Вокальний ансамбль» – у формі концертного колективного виступу.

За результатами навчання, передбачених Освітньою програмою, учню/учениці видається Свідоцтво про закінчення початкової мистецької освіти середнього (базового) підрівня загального мистецького спрямування.

Для оцінювання досягнень результатів навчання учнів середнього (базового) підрівня початкової мистецької освіти застосовується **бальне оцінювання**, що передбачає виставлення балів (оцінок) у цифровому (числовому) виразі.

Бальне оцінювання передбачає 4 рівня:

1. Початковий (1-3 бали);
2. Середній (4-6 бали);
3. Достатній (7-9 балів);
4. Високий (10-12 балів).

Форми, види, зміст та строки проведення поточного та підсумкового контролю навчальних досягнень учнів конкретизуються в навчальних програмах з кожної дисципліни інваріантного та варіативного складника.

Оцінювання на п'ятому році навчання передбачає зіставлення навчальних досягнень учнів з конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними даною Освітньою програмою.

Учні, які досягли результатів навчання, визначених Освітньою та навчальною програмами, можуть бути рекомендовані до навчання сольному співу в системі фахової передвищої освіти або на поглибленому підрівні початкової мистецької освіти (за наявності).

II. Нормативні результати та зміст (цілі) навчання:

Опанування нормативного змісту навчання за Освітньою програмою передбачає формування таких компетентностей:

Вид компетентності	Зміст (цілі) навчання	Очікувані результати навчання
<p>1. Загальна інтегрована компетентність <i>(передбачає здатність до самостійного навчання та до продовження навчання за фахом «Сольний спів»)</i></p>	<p>Удосконалення навичок самостійної творчої роботи, мотивація до подальшого навчання мистецтву. Використання набутих компетентностей у власній мистецько-творчій діяльності.</p>	<p>Самостійно виконує навчальні завдання. Об'єктивно оцінює результати своєї навчальної діяльності. З розумінням ставиться до зауважень стосовно свого навчання. Готовий до здобуття фахової передвищої музичної освіти або продовження навчання за освітньою програмою на поглибленому підрівні початкової музичної освіти за фахом або спорідненими видами мистецтв.</p>
<p>2. Теоретично-практична компетентність <i>(передбачає оволодіння теоретичними основами вокального мистецтва, його понятійним апаратом, грамотністю (мовою мистецтва))</i></p>	<p>Види, жанри, стилі музичного мистецтва, особливості їх художнього змісту та форми. Мистецькі епохи, їх характерні риси. Найбільш яскраві представники мистецьких епох, їх доробок та внесок у розвиток українського, загальноєвропейського та світового музичного мистецтва. Знання базових музичних термінів та понять. Аналіз засобів музичної виразності та структурних елементів музичної мови з метою всебічного розвитку</p>	<p>Знає та розрізняє види, жанри, стилі музичного мистецтва, їх класифікацію. Демонструє розуміння різних виконавських складів. Називає мистецькі епохи, їх характерні риси, яскравих представників, знає їх твори, аналізує їх мистецький доробок та внесок у розвиток українського, загальноєвропейського та світового музичного мистецтва. Демонструє знання</p>

	<p>музичного слуху та створення художньо-музичного образу. Сольфеджування. Охорона голосу. Здатність до спілкування на теми мистецтва в межах навчальних програм державною мовою.</p>	<p>музичної термінології. Здійснює аналіз засобів музичної виразності та структурних елементів музичної мови: ладу, метру, ритму, інтервалів, акордів, елементів синтаксису та розуміє їх роль у виконавській інтерпретації. Демонструє: - вміння теоретичного аналізу творів, що виконуються; - володіння навичками аналізу простих музичних форм, поняттями про відхилення та модуляцію. Сформовано уявлення про агогіку та штрихи, складні ритмічні фігури, відчуття розгортання музичного твору у часі. Має поняття про складні, складені, перемінні розміри; музичні форми; фактуру; елементи поліфонії. Читає нотний текст з листа. Володіє навичками сольфеджування одноголосного музичного матеріалу. Спілкується на мистецьку та музичну тематику державною мовою. Знає правила</p>
--	---	--

<p>3. Музично-виконавська компетентність (спрямована на володіння базових понять змістечтва, вокального зокрема, естетичних категорій тощо)</p>	<p>Особливості функціонування голосового апарату. Координування голосового та артикуляційного апаратів. Вокально-технічні навички сольного співу та використання вокально-інтонаційних вправ для розвитку можливостей власного голосу. Художньо-образні властивості співацького голосу та їх використання під час виконання. Уміння співати з супроводом і без нього. Формування навичок ансамблевого співу. Гра на музичному інструменті в межах, передбачених навчальною програмою. Формування технічних можливостей виконавського апарату, знання основних засобів звуковидобування, розвиток музичного слуху, основних аплікатурних формул. Відповідне емоційне та художнє відтворення образного змісту в часі виконання програмних мистецьких творів.</p>	<p>збереження голосу. Знає особливості функціонування голосового апарату. Вміє та постійно контролює стан власного голосового та артикуляційного апаратів. Володіє на належному рівні вокально-технічними навичками сольного співу (співацька постава, звукоутворення, чисте інтонування, розвинене дихання і звуковедення, атака звуку, дикція, артикуляція, робочий діапазон тощо). Досягає рівності звучання голосу на всьому діапазоні. Володіє технікою нюансування відповідно до стилю і жанру музичного твору. Демонструє: - слуховий контроль за власним виконанням; - впевнене виконання музичного твору з виразним втіленням художнього образу; - добру музичну пам'ять, мелодичний та гармонічний слух; - добре розвинутий ладо-тональний слух. Виконує вокально-інтонаційні вправи (спів ладів, інтервалів, акордів, окремих інтонаційних зворотів)</p>
---	--	---

		<p>для досягнення чистоти інтонування вокального репертуару.</p> <p>Демонструє художні властивості співацького голосу (вібрація, тембр, польотність, рухливість тощо).</p> <p>Виконує музичні твори з супроводом і без нього.</p> <p>Демонструє засвоєні навички чистого та осмисленого інтонування вокального твору, розвиток мелодичного, гармонічного та поліфонічного слуху, досягає узгодженого співу у вокальному ансамблі.</p> <p>Самостійно розбирає та вчить програмні музичні твори.</p> <p>Грає на музичному інструменті в межах передбачених навчальною програмою дисципліни «Музичний інструмент».</p> <p>Демонструє добре організований та розвинений виконавський апарат.</p> <p>Відтворює програмні мистецькі твори різного характеру, жанру, форми з усвідомленим узгодженням їх технічної та художньої складових з відповідним ступенем емоційності та</p>
--	--	--

		музикальності.
4. Компетентність колективної взаємодії в мистецькій діяльності	Виконання програмних творів у вокальному ансамблі, хорі. Усвідомлення ролі та відповідальності кожного учасника колективу в досягненні спільного результату.	Виконує програмні твори у колективі (ансамблі, хорі). Узгоджує та координує власні виконавські дії з іншими учасниками ансамблю. Демонструє розуміння своєї ролі у виконавському колективі та особистої відповідальності за спільний результат виконання.
5. Компетентність з публічного виступу	Культура сценічної етики. Імпровізування на сцені та перекладення у необхідний образ, амплуа. Набуття досвіду сольного публічного виступу.	Володіє культурою сценічної етики та демонструє музичну (вокальну) складову в різних мистецько-видовищних формах. Вміє імпровізувати, донести до слухача художнє втілення музичного твору та перекладуватися у необхідний образ, амплуа. Володіє мімікою та жестами у сценічній практиці, демонструє артистичну свободу.

Конкретні очікувані результати навчання учнів за Освітньою програмою визначаються навчальними програмами дисциплін (предметів).

III. Нормативний зміст Освітньої програми:

Нормативний зміст Освітньої програми складається з інваріантного та варіативного складників, які є однаково обов'язковими для включення до програми навчання.

Інваріантний складник середнього (базового) підрівня – це *мінімальний* нормативний складник, який не може бути скороченим і охоплює всі освітні компоненти даної Освітньої програми.

Варіативний складник - спрямований на забезпечення індивідуального підходу, в т. ч. індивідуального темпу здобуття освіти, запровадження факультативів, навчальних дисциплін за вибором у відповідності до інтересів та потреб учнів, підготовки до конкурсів, інших публічних виступів, створення концертних програм (підсилення навчальних дисциплін інваріантного складника).

Розподіл годин варіативного складника здійснюється щороку педагогічною радою мистецької школи і відображається в робочому навчальному плані.

Розподіл годин між навчальними дисциплінами:

Навчальні дисципліни Освітньої програми:	Навчальне навантаження на одного/одну учня/ученицю (кількість годин на тиждень, всього 35 тижнів)
<i>Інваріантний складник</i>	
Сольний спів (5 років)	350
Сольфеджіо	262,5
Вокальний ансамбль	175
Музичний інструмент(фортепіано)	175
Музична література	262,5
<i>Варіативний складник, усього</i>	175
Загальний обсяг навчального навантаження на одного учня/ученицю на весь строк навчання за освітньою програмою (5 років), усього: 1400	

*Зазначена кількість навчальних годин встановлена на кожного/кожну учня/ученицю, який/яка навчається за Освітньою програмою, з розрахунку 35 навчальних тижнів на навчальний рік і становить мінімальний обсяг, необхідний для опанування даної Освітньої програми.

Кількість концертмейстерських годин для забезпечення освітнього процесу визначається з розрахунку:

- не більше 100% годин аудиторних індивідуальних занять (уроків), передбачених робочим навчальним планом (на кожного учня/ученицю) та у випадках, передбачених навчальною програмою;
- не більше 100% годин аудиторних групових занять (уроків), передбачених робочим навчальним планом (на кожену групу учнів);
- не більше 100% годин, передбачених для вивчення навчальних дисциплін варіативного складника.

Орієнтовний перелік навчальних дисциплін варіативного складника за вибором закладу:

індивідуальні уроки: другий музичний інструмент, композиторська творчість, підготовка до конкурсів, інших публічних виступів;

групові уроки: ритміка, танець, сценічний рух, інструментальний ансамбль, постановка концертних номерів.

Для забезпечення освітнього процесу, зазначених в Освітній програмі, передбачено концертмейстерські години з розрахунку одна година на тиждень.

Рекомендації щодо планування та організації освітнього процесу

Зміст Освітньої програми конкретизується в розробленому на її основі навчальному плані, який деталізує зміст і структуру освітнього процесу.

У навчальному плані зазначаються дисципліни, викладання яких потребує супроводу концертмейстера та зазначаються особливості розрахунку навчального навантаження.

На основі навчального плану складається на кожен навчальний рік робочий навчальний план, який є підставою для розрахунку кількості педагогічних (викладацьких та концертмейстерських) годин і ставок, необхідних для виконання Освітньої програми. Логічна послідовність вивчення та конкретний зміст освітніх компонентів розкривається у *навчальних програмах* відповідних навчальних дисциплін. У робочому навчальному плані зазначаються дисципліни як інваріантного, так і варіативного складників.

Планування та організація освітнього процесу за робочим навчальним планом має працювати на виховання дитячого співочого голосу та слуху через створення максимально сприятливого середовища для учнів з урахуванням їх віку, рівня психофізіологічного розвитку та з дотриманням санітарних норм у період мутації голосу (у період 11-17 років) з урахуванням трьох стадій розвитку: предмутаційна, мутаційна і пост-мутаційна.

Усі учні середнього (базового) підрівня повинні набути передбачені Освітньою програмою компетентності колективного музикування в межах однієї з навчальних дисциплін - «Вокальний ансамбль».

У межах вивчення навчальної дисципліни «Вокальний ансамбль» планування освітнього процесу для учнів може відбуватися у сталому ансамблі/ в ансамблях різних за складом. Навчання з використанням таких форм може тривати різні періоди: півроку, рік, півтора року, два роки (залежно від поставлених навчальних завдань). При цьому дисципліна «Вокальний ансамбль» може ділитися на модулі, де кожен модуль може відповідати одному складу ансамблю.

Рекомендації щодо планування вивчення навчальних дисциплін у межах варіативного складника.

Розподіл годин, передбачених для реалізації **варіативного складника** даної Освітньої програми, здійснюється залежно від поставлених викладачем педагогічних цілей та підходів щодо організації освітнього процесу в наступний спосіб:

1) запровадження факультативів, навчальних дисциплін за вибором, що розширюють компетентності за обраним учнем/ученицею фахом тощо.

Зокрема, рекомендованими факультативами, навчальними дисциплінами за вибором є: ансамбль, композиторська творчість, основи аранжування, елементарна теорія музики, основи гармонії, постановка музичних вистав, ритміка/сценічний рух, мистецтво візажу, сценічне мовлення тощо.

Обсяг годин на вивчення та послідовність викладання факультативів і навчальних дисциплін за вибором визначається з урахуванням доцільності та забезпечення досягнення учнем/ученицею необхідних додаткових навчальних результатів.

2) планування щотижнево або сукупно раз на місяць чи на півроку проведення репетицій (у тому числі зведених), підготовки до конкурсів, інших публічних виступів, створення концертних програм тощо.

При розподілі обсягу навчального навантаження на цілі, зазначені в цьому пункті, необхідно враховувати, що загальний відведений обсяг може бути теж поділений на частини за видами діяльності.

Увесь перерозподіл годин фіксується в робочому навчальному плані, який щорічно затверджується директором школи.

IV. Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості освіти передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- удосконалення освітньої діяльності, що сприяє зростанню позитивного іміджу школи;
- оновлення методичної бази шляхом здійснення періодичного перегляду даної Освітньої програми та навчальних програм з

дисциплін інваріантної та варіативної складової, моніторинг робочих навчальних програм, критеріїв оцінювання навчальних знань учнів, засобів оцінювання та методів демонстрування результатів навчання;

- контроль за виконанням навчальних планів даної Освітньої програми;
- створення необхідних умов для підвищення професійного рівня викладачів.

Вимоги до системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

кадрове забезпечення освітньої діяльності – в основу формування системи підбору педагогічних кадрів у мистецьких школах покладено наступні критерії: професіоналізм, відповідна фахова освіта, наявність педагогічних та творчих здібностей, внутрішня потреба до вдосконалення своєї фахової компетентності, високі моральні якості та професійна етика (*відповідність викладача вимогам професійного стандарту «Викладач мистецької школи (за видами дисциплін)»*);

навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності – наявність сукупності інформаційних, навчально-методичних, програмних, дидактичних матеріалів для забезпечення всіх етапів освітнього процесу з дисциплін інваріантного та варіативного складників;

матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності – наявність навчального класу для сольного співу та супутніх приміщень для проведення освітнього процесу. Певний набір основних технічних та навчальних засобів: музичні інструменти, реквізит, аудіо, відео-апаратура, бібліотечні ноти тощо;

якість проведення навчальних занять - аналіз застосування та адаптування викладачем методів, підходів, засобів навчання для забезпечення досягнення учнями програмних результатів;

виконання норм законодавства щодо ведення освітнього процесу державною мовою - ведення документації, організації та проведення творчих заходів, оформлення наочності державною мовою, *заохочення учнів до спілкування державною мовою під час навчання*.

моніторинг досягнення учнями результатів навчання – системне виявлення та аналіз проблемних питань з метою удосконалення освітнього процесу та усунення певних недоліків. Коригування методів і форм освітнього процесу з урахуванням результатів моніторингових заходів;

моніторинг відвідування учнями навчальних занять, передбачених навчальним планом та завершення повного курсу навчання – здійснення контролю з боку керівництва школи за відвідуванням уроків учнями, з'ясування причин невідвідування уроків учнями за поясненнями батьків;

забезпечення публічного висвітлення інформації про освітню діяльність, заходів школи щодо популяризації діяльності класу сольного співу.

V. На підставі даної Освітньої програми складається та затверджується річний та навчальний план роботи, що конкретизують організацію освітнього процесу школи.

Нормативний обсяг на одного здобувача (загальний та за освітніми компонентами) не може бути скорочений або зменшений за винятком:

- *зарахування на навчання учнів старшого віку, ніж 10-11 років (5 клас загальноосвітньої школи).*

В цьому випадку можливе опанування змісту даної Освітньої програми в скороченому варіанті (три роки).

Рішення про скорочення нормативного строку опанування програми приймається узгоджено викладачем, батьками та схвалюється педагогічною радою школи.

Навчальний план

до освітньої програми з Сольного співу

Навчальні дисципліни (освітні компоненти)	Кількість навчальних годин на тиждень за роками навчання(35 тижнів)					Всього годин	Форми та періодичність підсумкового контролю
	1 рік	2 рік	3 рік	4 рік	5 рік		
Інваріантна частина							
Сольний спів	2	2	2	2	2	350	іспит
Сольфеджіо	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	262,5	іспит
Музична література	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	262,5	іспит
Вокальний ансамбль	1	1	1	1	1	175	У формі публічного колективно говиступу
Музичний інструмент (фортепіано)	1	1	1	1	1	175	Контрольний захід
Варіативна частина							
Предмет за вибором <i>індивідуальні/групові уроки</i>	1	1	1	1	1	175	х
Всього годин:	8	8	8	8	8	1400	х